

GTM Mobil

i sport na wózkach

CE

cz. II

W poprzednim numerze pisaliśmy o projektowanych przez nas wózkach sportowych. Dziś czas, by powiedzieć do czego te wózki służą!

Rugby na wózkach
– gra o życie

TEKST MAGDALENA BOGDAN, MAREK FUDALEWSKI

Rugby na wózkach (RnW) jest grą dynamiczną i widowiskową. Jako dyscyplina zespołowa o na pozór łatwych zasadach może w krótkim czasie zainteresować szerokie grono kibiców. RnW to gra stworzona z myślą o tetraplegikach (zarówno mężczyznach, jak i kobietach), którzy mieli trudności z realizowaniem się w dyscyplinie, jaką jest koszykówka na wózkach. RnW powstało w latach 70. w Kanadzie.

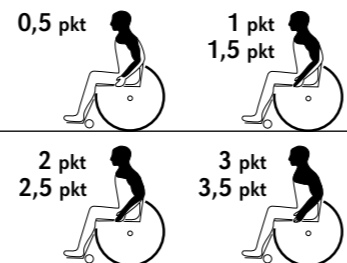
RnW zawiera w sobie elementy koszykówki na wózkach (boisko, klasyfikacja), hokeja na lodzie (system kar) oraz futbolu amerykańskiego (system zdobywania punktów). Charakter dyscypliny oddają opisy różnych autorów:

Nie wystarczy mieć ochotę do grania i trochę wolnego czasu – ta gra wymaga prawdziwego ducha walki.¹

Rugby na wózkach jest jak szachy, ale z przemocą, mówi się bowiem, że każdy tetraplegik musi myśleć jak wytrawny szachista: zawsze pięć ruchów do przodu. Ta umiejętność bardzo przydaje się właśnie w grze w rugby, gdzie oprócz refleksu liczy się także inteligencja i taktyka.²

W grze biorą udział 2 drużyny, każda licząca po 4 zawodników. Gracze klasy-

fikowani są według swoich możliwości – jest to klasyfikacja zarówno medyczna, jak i funkcjonalna. Zawodnik może otrzymać od 0,5 do 3,5 pkt. Suma punktów zawodników jednej drużyny będących aktualnie na boisku nie może przekroczyć 8.

Klasyfikacja zawodników
rugby na wózkach

Schemat przedstawia stopień uszkodzenia narządu ruchu w różnych klasach. Na czarno zaznaczone są grupy mięśni czynnych, które poddają się kontroli dowolnej.

Do gry używa się piłki siatkowej. Celem jest zdobycie punktu poprzez przeniesienie piłki przez linię bramkową drużyny przeciwnej. Aby zdobyć punkt zawodnik posiadający piłkę musi przejechać przez linię bramkową przynajmniej dwoma z czterech kół.

Rugby na wózkach jest dynamiczną i płynną grą, drużyny wybierają strategię w zależności od rozwoju sytuacji na boisku. Prowadzenie piłki może przechodzić z drużyny na drużynę kilka razy zanim zostanie zdobyta bramka.

Rugby jest grą kontaktową, dlatego oczekiwania tej dyscypliny wobec sprzętu są szczególnie wymagające. Tylko mocne konstrukcje będą w stanie wytrzymać próby, jakim poddają je zawodnicy w ferworze walki. Wózki używane do gry muszą być niezwykle odporne na działanie sił zewnętrznych (ten huk na sali w czasie meczu to właśnie efekt zderzenia się wózków przy dużej prędkości), a jednocześnie lekkie, aby zmaksymalizować osiągnięcia zawodników w zakresie dynamiki oraz szybkości poruszania się po boisku.

W konstrukcji wózków stosuje się różne rozwiązania techniczne, które dają przewagę zawodnikom podczas gry. Specjalne zderzaki, służące do blokowania przeciwnika, budowane są indywidualnie dla każdego zawodnika. Muszą jednak spełniać wymagania przepisów IWRF w zakresie parametrów geometrycznych wózka. Firma GTMMOBIL ściśle współpracuje z zawodnikami Polskiej Reprezentacji. Wspólnie dochodzimy do rozwiązań w budowie wózków, które mogą ułatwić uzyskanie przewagi podczas gry. Jednocześnie rugby na wózkach jest dla firmy doskonałym polem doświadczalnym do stosowania nowych materiałów oraz rozwiązań technicznych implementowanych później m.in. w konstrukcjach wózków aktywnych.

RnW dotarło do Polski w 1997 roku za pośrednictwem Fundacji Aktywnej Rehabilitacji. W 2001 roku powstała Polska Liga Rugby na Wózkach, której celem jest wyłonienie Mistrza Polski. Rozgrywki odbywają się w systemie ligowym zgodnie z Międzynarodowymi Przepisami Rugby na Wózkach IWRF, a zmagania toczą się w dwóch grupach: A i B. Organizatorem Ligi jest Fundacja Aktywnej Rehabilitacji. Obecnie regularne treningi odbywają się w następujących ośrodkach: w Borowej Wsi, Elblągu, Katowicach, Lublinie, Ostrowi Mazowieckiej, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu. Wszelkie informacje dotyczące drużyn, systemu rozgrywek, terminów oraz wyników spotkań znaleźć można na stronie: rugby.far.org.pl. Zachęcamy również do śledzenia poczynąń kadry narodowej: www.sson.pl. Nasza reprezentacja szykuje się właśnie do wystąpienia w Mistrzostwach Europy!

W następnym numerze zostaną opisane kolejne dyscypliny, takie jak Szermierka i Tenis na wózkach. ■

¹ Bolach E., Bolach B., Seidel W. [2001]. Rugby na wózkach – nowa dyscyplina sportowa dla osób z tetraplegią (wheelchair rugby). Fizjoterapia, 9(2), 66-69.

² Olszewska B. W. [1998]. Pięć ruchów do przodu. Cross, 4, 15-17

GTM RAPTOR

Ofensywny wózek do rugby

Przeznaczony dla osób, które na boisku są najbardziej sprawne. Mały, szybki, zwrotny. Umożliwia szybkie i sprawne przeciskanie się między przeciwnikami.

GTM ZOLTAR

Defensywny wózek do rugby

Przeznaczony dla osób z największymi dysfunkcjami w obrębie narządu ruchu. Długi, zajmuje dużo miejsca na boisku – jego zadaniem jest „przeszkadzać”, czyli blokować i zatrzymywać przeciwników uniemożliwiając im dotarcie do wyznaczonego celu.

GTM HAMMER SUPPORT

Firma GTM MOBIL zaprojektowała również wózek GTM HAMMER SUPPORT, który jest połączeniem lekkiego wózka aktywnego z wózkiem elektrycznym. Wózek ten charakteryzuje się ramą wózka aktywnego połączoną z nowoczesnym napędem wspomagającym, zasilanym elektrycznie. Silniki napędowe zostały umieszczone w kołach, które w zależności od siły przyłożonej do ciągów napędowych, wspomagają ruch wózka, pozwalając jednocześnie aktywnie uczestniczyć użytkownikowi w napędzaniu wózka. Napęd można oczywiście wyłączyć, uzyskując w ten sposób wózek aktywny napędzany manualnie. Rozwiązanie to stanowi świetną alternatywę dla wózków typowo elektrycznych, gdzie użytkownik w zasadzie ogranicza swoją aktywność do sterowania wózka przy pomocy joysticka. Wózek ten kierowany jest do osób, które ze względu na stopień sprawności wymagają napędu elektrycznego, jednak nie chciałyby rezygnować z możliwości samodzielnego napędzania wózka, co jak wiemy jest również sposobem, który wraz z rehabilitacją ruchową pozwala na utrzymanie sprawności, w miarę możliwości, na jak najwyższym poziomie.

GTM MOBIL
TECHNOLOGY

GTM MOBIL TECHNOLOGY

03-195 Warszawa
ul. Dorodna 16

tel./fax +48 22 504 12 75

tel. kom. 0 510 113 581,

0 510 113 582, 0 510 113 583

gtxmmobil@gtxmmobil.com.plwww.gtxmmobil.com.pl